ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 14ης Δεκεμβρίου 1988 *

Στην υπόθεση 280/87,

André Hecq, υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Bonlez (Βέλγιο), εκπροσωπούμενος από τους δικηγόρους Βρυξελλών Jacques Putzeys και Xavier Leurquin, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Nickts, 87, avenue Guillaume,

προσφεύγων,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από την Marie Wolfcarius, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Γεώργιο Κρεμλή, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως με την οποία αφαιρέθηκε από τον προσφεύγοντα η ευθύνη του τομέα θέρμανσης και υδραυλικών του κτιρίου της Επιτροπής στο Square Frère Orban στις Βρυξέλλες,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

συγκείμενο από τους T. Koopmans, πρόεδρο τμήματος, K. N. Κακούρη και Diez de Velasco, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. Mischo
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

έχοντας υπόψη την έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 20ής Οκτωβρίου 1988,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 27ης Οκτωβρίου 1988,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 22 Σεπτεμβρίου 1987, ο André Hecq, μόνιμος υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με το βαθμό Β 3, άσκησε προσφυγή με την οποία ζητεί, αφενός, την ακύρωση της αποφάσεως, άγνωστης ημερομηνίας και αγνώστου συντάκτη, με την οποία του αφαιρέθηκε η ευθύνη του τομέα θέρμανσης-υδραυλικών του κτιρίου της Επιτροπής στο Square Frère Orban στις Βρυξέλλες και, αφετέρου, την αποκατάστασή του σε όλα τα δικαιώματα που είχε εκ του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως πριν από την 1η Φεβρουαρίου 1986.

2 Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έδωσε η Επιτροπή σε απάντηση ερωτήσεως που έθεσε το Δικαστήριο, η απόφαση περί αφαιρέσεως του κτιρίου « Orban » από την ευθύνη του προσφεύγοντος είχε ληφθεί στις 27 Ιανουαρίου 1987 από τον Bjørn Petersen, προϊστάμενο της υπηρεσίας « ακίνητα ». Σκοπός της αποφάσεως αυτής ήταν να εντάξει το επίμαχο κτίριο, η διαχείριση του οποίου δημιουργούσε σειρά τεχνικών προβλημάτων, στις αρμοδιότητες ενός άλλου τομέα (πολυτεχνικός τομέας που λειτουργεί κατά ομάδες με έναν υπεύθυνο ανά τεχνικό πρόβλημα). Η απόφαση δεν συνεπάγεται επανατοποθέτηση του Hecq, που παρέμεινε επιφορτισμένος, στον ίδιο τομέα, με τη διαχείριση διαφόρων κτιρίων, ο αριθμός των οποίων απλώς μειώθηκε κατά ένα.

3 Στην έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση αναπτύσσονται διεξοδικώς το ιστορικό της διαφοράς και οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα των διαδίκων. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται πιο κάτω παρά μόνο καθόσον απαιτείται για τη συλλογιστική του Δικαστηρίου.

4 Με προηγούμενη προσφυγή, ο προσφεύγων ζήτησε την ακύρωση των αποφάσεων με τις οποίες του ανατέθηκε η ευθύνη στο τομέα θέρμανσης-υδραυλικών των νέων κτιρίων στα οποία είχε εγκατασταθεί ή επρόκειτο να εγκατασταθεί η Επιτροπή μετά το

Δεκέμβριο του 1984 (υπόθεση 19/87). Οι αποφάσεις αυτές αφορούσαν έξι κτίρια, μεταξύ των οποίων το κτίριο « Orban ». Με απόφαση της 23ης Μαρτίου 1988, το Δικαστήριο, τέταρτο τμήμα, απέρριψε την προσφυγή. Κατόπιν της αποφάσεως αυτής, ο προσφεύγων ανακάλεσε, στην παρούσα υπόθεση, τον ισχυρισμό ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αποτελεί άμεση συνέπεια προγενεστέρων παρανόμων πράξεων.

5 Υπό τις συνθήκες αυτές οι μόνοι ισχυρισμοί που πρέπει να εξεταστούν είναι ο ισχυρισμός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν ελήφθη προς το συμφέρον της υπηρεσίας και δεν περιέχει αιτιολογία, και ο ισχυρισμός ότι υπάρχει παράβαση της υποχρεώσεως της διοικήσεως να μεριμνά για τους υπαλλήλους της καθόσον κατά την έκδοση της εν λόγω αποφάσεως δεν ελήφθη υπόψη το συμφέρον του προσφεύγοντος και δεν του επετράπη να γνωστοποιήσει εκ των προτέρων την άποψή του.

6 Η άμυνα της Επιτροπής βασίζεται ουσιαστικά στην άποψη ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αποτελεί γνήσια διαχειριστική πράξη, που υπαγορεύτηκε από τεχνικούς λόγους. Η Επιτροπή διευκρίνισε σχετικώς ότι, χωρίς να μπορεί να διατυπωθεί οποιαδήποτε κριτική επί των τεχνικών υπηρεσιών του προσφεύγοντος, η οργάνωση των τεχνικών εργασιών στο κτίριο « Orban » αποδείχτηκε ανεπαρκής. Δεν μπόρεσε να οργανωθεί ο έλεγχος σε διαφορετικά επίπεδα και ο συντονισμός μεταξύ των διαφόρων ειδικοτήτων, και δεν λειτούργησε το σύστημα καταμερισμού που είχε αρχικά προβλεφθεί. Όλα αυτά είχαν ως συνέπεια διάφορες τεχνικές ανωμαλίες, μεταξύ των οποίων διακοπή της λειτουργίας της θερμάνσεως του κτιρίου « Orban » που προκάλεσε μεγάλη ενόχληση. Ενόψει των περιστατικών αυτών, χρειάστηκε να ανατεθεί η ευθύνη του κτιρίου αυτού στον πολυτεχνικό τομέα της υπηρεσίας « ακίνητα », που ήταν καλύτερα εξοπλισμένος για να αντιμετωπίζει ποικιλία τεχνικών προβλημάτων.

7 Για να εκτιμηθεί το επιχείρημα αυτό,πρέπει καταρχάς να γίνει η διαπίστωση ότι ο προσφεύγων δεν αμφισβήτησε κατά τρόπο εμπεριστατωμένο την ύπαρξη των τεχνικών προβλημάτων που ανέφερε η Επιτροπή και δεν υποστήριξε ότι η απόφαση να του αφαιρεθεί η ευθύνη του κτιρίου « Orban » αποτελούσε, στην πραγματικότητα, συγκεκαλυμμένη πειθαρχική κύρωση με σκοπό να μεταβάλει τη φύση της εργασίας του. Πρέπει, ωστόσο, να διαπιστωθεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ελήφθη σε περίοδο κατά την οποία οι σχέσεις μεταξύ του προσφεύγοντος και των ιεραρχικών προϊσταμένων του είχαν επιδεινωθεί εκ νέου και ότι η απάντηση της Επιτροπής στη διοικητική ένσταση του προσφεύγοντος αναφέρεται τόσο στα προβλήματα τεχνικής διαχείρισης όσο και στο κακό κλίμα εργασίας. Πράγματι, η απάντηση αυτή αναφέρεται, αφενός, στην έλλειψη « ευέλικτου και άνετου συντονισμού μεταξύ τεχνικών των διαφόρων ειδικοτήτων » και στην έλλειψη « ελέγχου των διαφόρων επιπέδων διεξαγομένου με

καλές συνθήκες » στο επίμαχο κτίριο και, αφετέρου, στην ανάγκη « διατηρήσεως καλών συνθηκών εργασίας εντός της υπηρεσίας και συνέπειας και αξιοπιστίας προς τα έξω ».

8 Ναι μεν η Επιτροπή δεν μπόρεσε να εξηγήσει το σύνδεσμο μεταξύ των τεχνικών προβλημάτων και της ανάγκης βελτιώσεως του κλίματος εργασίας, πλην όμως πρέπει να διαπιστωθεί επίσης ότι ούτε ο προσφεύγων παρουσίασε κάποιο στοιχείο ικανό να εξασθενίσει την εκδοχή της Επιτροπής για τα γεγονότα όσον αφορά τη φύση των τεχνικών προβλημάτων που παρουσιάζονταν τότε στο κτίριο « Orban ».

9 Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η επίδικη απόφαση πρέπει να θεωρηθεί ότι απέβλεπε μόνο στο να αφαιρέσει ένα κτίριο από το σύνολο των κτιρίων, την ευθύνη των οποίων είχε ο προσφεύγων και ότι, επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ως γνήσια διαχειριστική πράξη, που εμπίπτει στην εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει κάθε διοίκηση για την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών του προσωπικού.

10 Βεβαίως, η άσκηση αυτής της εξουσίας εκτιμήσεως έχει κάποιο όριο καθόσον δεν μπορεί να βλάψει την υπηρεσιακή κατάσταση των ενδιαφερομένων ή να παραβιάσει την αρχή της αντιστοιχίας μεταξύ του βαθμού των υπαλλήλων και της θέσης στην οποία έχουν τοποθετηθεί (βλέπε για το θέμα αυτό την απόφαση της 17ης Μαΐου 1984, Albertini και Montagnani, 338/82, Συλλογή 1984, σ. 2123). Δεν αποδείχτηκε πάντως τέτοια προσβολή των δικαιωμάτων του προσφεύγοντος.

11 Κατά συνέπεια, η επίδικη απόφαση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως βλαπτική πράξη κατά την έννοια του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως· επομένως, η διοίκηση δεν είχε υποχρέωση να ακούσει προηγουμένως τον ενδιαφερόμενο υπάλληλο και να αιτιολογήσει την απόφαση αυτή.

12 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο προσφεύγων ζήτησε ακόμη από το Δικαστήριο να κρίνει αυτεπαγγέλτως ότι ο Petersen, συντάκτης της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεν ήταν αρμόδιος να λάβει τέτοια απόφαση. Η αρμοδιότητα όμως του προϊσταμένου μιας υπηρεσίας να λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με τη διαχείριση δεν εμπίπτει στα ζητήματα που το Δικαστήριο μπορεί να εξετάζει αυτεπαγγέλτως.

13 Εφόσον κανένα άλλο στοιχείο της δικογραφίας δεν επιτρέπει να διαπιστωθεί ο παράνομος χαρακτήρας της επίδικης αποφάσεως, πρέπει να απορριφθεί η προσφυγή.

Επί των δικαστικών εξόδων

14 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Κατά το άρθρο 70 όμως του ίδιου κανονισμού, προκειμένου περί προσφυγών υπαλλήλων, τα όργανα φέρουν τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

Koopmans Κακούρης Diez de Velasco

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Δεκεμβρίου 1988.

Ο γραμματέας

J.-G. Giraud

Ο πρόεδρος του τέταρτου τμήματος

T. Koopmans